

Ruben Willaert
restauratie & archeologie

Vanackerestraat 14

Wevelgem, West-Vlaanderen

2023D173

ARCHEOLOGIENOTA

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

RUBEN WILLAERT NV

8200 SINT-MICHIELS-BRUGGE

TEN BRIELE 14 | BUS 15

AUTEUR:

Wouter Van Goidsenhoven

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2023

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV. Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL	1
INLEIDING	2
1. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN	3
1.1 Administratieve gegevens	3
1.2 Synthese	5
1.3 Gemotiveerd advies	6
1.4 Conclusie	6
BIBLIOGRAFIE	7
BIJLAGE	8

INLEIDING

De initiatiefnemer plant de sloop van een zwembad in Wevelgem. De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt 7715, de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen bedraagt 5195 m².

Het projectgebied situeert zich volgens het gewestplan deels in een zone bestemd als woongebied deels in een zone bestemd als gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en nutsvoorzieningen. Het plangebied situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een gebied waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt omdat de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen meer dan 1000 m² bedraagt en de gecombineerde oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft meer dan 3000 m² bedraagt.

RUBEN WILLAERT NV is aangesteld om deze archeologienota in de eerste plaats door middel van een bureaustudie en aansluitend landschappelijk bodemonderzoek op te maken met het oog op een advies naar uitgesteld vooronderzoek, werfbegeleiding, of vrijgave van het terrein.

1. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1.1 Administratieve gegevens

PROJECTCODE	2020D173	
ERKENNINGSNUMMER	OE/ERK/ARCHEOLOOG/2015/0069	
BOUNDING GEOMETRY	X ₁ : 66225	Y ₁ : 167120
	X ₂ : 66478	Y ₂ : 167301
KADASTER	Wevelgem, Afdeling 2, Sectie B, nr's: 659n, 652s4, 647r4, 647f4, 647 ^e 4, openbaar domein	
GEOGRAFISCHE INPLANTING	Figuur 1	

Figuur 1: Situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt).

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de afbraak van het gemeentelijke zwembad aan de Vanackerestraat 14 te Wevelgem. Na de geplande sloopwerken wordt de omgeving rond de turnhal heringericht. Het volledige projectgebied is ca. 7715 m² groot. Hiervan is ca. 2960 m² bebouwd, van deze bebouwing wordt 2025 m² gesloopt. De heraanleg van het terrein na de sloop omvat een oppervlakte van ca. 4260 m². In het noorden van de aanwezige bebouwing bevinden zich 2 zwembaden en een aansluitende kelder/controleruimte.

De dorpskern van Wevelgem is gelegen op het terras langs de Leievallei, ten westen van de stad Kortrijk. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer van eolische afzettingen van het laat-Pleistoceen die rusten op fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan. De Holocene loop van de Leie situeert zich een kleine kilometer ten zuiden van het onderzoeksgebied. Een 500-tal meter ten oosten van het onderzoeksgebied ontspringt de Tolbeek, verder noordwaarts stroomt de Stierbeek. De omgeving van het onderzoeksgebied, in de overgangszone tussen het Weichseliaan terras en de Leie moet ongetwijfeld aantrekkelijk geweest zijn voor rondtrekkende jager-verzamelaars. Op de bodemkaart is een deel van het terrein ingekleurd als 'sterk vergraven gronden'. Ten zuiden bestaat de bodem uit matig droge zandleem of lemig zand. Op het plaatselijke hoogtemodel is te zien dat er reeds maaiveldwijzigingen zijn uitgevoerd in functie van de huidige infrastructuur.

Wevelgem heeft zich duidelijk ontwikkeld als een baandorp langs het verloop van de huidige Kortrijkstraat/Vanackerestraat. Op de Ferrariskaart is te zien dat zich binnen het onderzoeksgebied meerdere gebouwen bevinden. Verder is het terrein voornamelijk weergegeven als tuinzone. Mogelijk situeert zich binnen het zuidwestelijk deel van het projectgebied een kapel, hier worden echter geen werken voorzien. De dorpskerk van Wevelgem met bijhorende begraafplaats bevindt zich een 150-tal meter ten oosten van het onderzoeksgebied. Op het 19^e-eeuwse kaartmateriaal is te zien dat de bebouwing centraal binnen het plangebied niet langer is weergegeven. Langs de zuidelijke en noordelijke periferie van het onderzoeksgebied is wel nog bebouwing weergegeven. Binnen de orthofotosequentie is op het oudste luchtbeeld reeds bebouwing te zien. Deze bebouwing breidt zich in de jaren '80 verder uit.

In de ruime omgeving van het onderzoeksgebied zijn meerdere archeologische vindplaatsen en indicatoren gekend. Bij een opvolging van werkzaamheden in de dorpskerk werden resten van een volmiddeleeuwse voorloper waargenomen. Bij archeologisch onderzoek in de ruime omgeving zijn voornamelijk resten van bewoning uit de Romeinse periode en middeleeuwen. Aan de Ezelstraat werden meerdere gebouwplattegronden in kaart gebracht en enkele brandrestengraven. Een groot deel van de gekende vindplaatsen in de omgeving van het onderzoeksgebied betreffen zgn. off-site relictten zoals greppels, sporenconcentraties en verspreid materiaal die wijzen op de nabijheid van een nederzetting. Tijdens enkele onderzoeken werden eveneens op verschillende locaties lithische artefacten ingezameld uit het mesolithicum evenals artefacten en aardewerk uit het neolithicum. Ook bij veldprospecties werd op meerdere locaties artefacten uit de steentijden en keramisch materiaal uit de Romeinse periode en middeleeuwen ingezameld. Concreet wijzen de gegevens op bijna doorlopende menselijke aanwezigheid vanaf de steentijden.

Hoewel de beschikbare gegevens wijzen op een trefkans inzake archeologisch erfgoed wordt een doorlopend onderzoekstraject als weinig zinvol ingeschat. Vanwege de aanwezige infrastructuur en de gegevens van de bodemkaart, wordt de kans op kenniswinst als zeer beperkt ingeschat.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande sloopwerken en herinrichting aan de Vanackerestraat te Wevelgem worden geen bijkomende onderzoeksdaden aanbevolen.

Inzake de trefkans m.b.t. artefactensites moet gewezen worden op de aanwezige bebouwing en verharding. De kans dat het bodemprofiel en bijgevolg enige bodemontwikkeling bewaard zijn onder de aanwezige infrastructuur wordt als zeer beperkt ingeschat. De kans dat verder onderzoek door middel van archeologische boringen in dit geval nog leidt tot enige relevante kenniswinst is minimaal.

Ook met betrekking tot resten bestaand uit bodemsporen moet gewezen worden op de aanwezige infrastructuur. Hoewel geenszins gesteld kan worden dat het bodemarchief vlakdekkend is verstoord kan redelijkerwijs wel aangenomen worden dat de aanwezige leidingen, kelder, zwembaden en funderingen het bodemarchief sterk gefragmenteerd zullen hebben. Daarnaast wijzen ook de gegevens van de bodemkaart richting vergraven gronden. Tevens wijst het digitaal terreinmodel ook op reeds uitgevoerde maaiveldwijzigingen. Vanwege deze aangenomen mate van versnippering wordt de kans dat verder onderzoek in functie van bodemsporen nog leidt tot wezenlijke kenniswinst als zeer beperkt ingeschat. Meer dan een indicatie voor menselijke aanwezigheid in het verleden kan bij een doorlopend onderzoekstraject niet verwacht worden.

1.4 Conclusie

De initiatiefnemer plant een gedeeltelijke sloop van de bestaande infrastructuur en vervolgens de herinrichting van de omgeving ter hoogte het gemeentelijke zwembad van Wevelgem aan de Vanackerestraat. Vanwege de aanwezige infrastructuur, gegevens van de bodemkaart en digitaal terreinmodel wordt de kans op kenniswinst bij verder onderzoek als beperkt ingeschat.

BIBLIOGRAFIE

LITERATUUR

Niet van toepassing

KAARTMATERIAAL

Niet van toepassing

DIGITALE BRONNEN

www.geopunt.be

<https://dov.vlaanderen.be>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be>

<https://cartesius.be>

<https://loket.onroenderfgoed.be>

BIJLAGE

FIGURENLIJST

Figuur 1: Situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt).....	4
--	---

